

Vedlegg 1: Utviklingstrekk for kommunedelområdene

Basert på kommunedelplanene 2017-2020, oppsummerer vedlegget sentrale utviklingstrekk for de ulike kommunalområdene. Utviklingstrekk og utfordringer vil oppdateres og utdypes i videre prosess med kommuneplanen.

Les om Lunner kommune på SSBs kommunefakta [her](#). Her er oppdatert informasjon om befolkning, innvandring, utvikling, helse og utdanning.

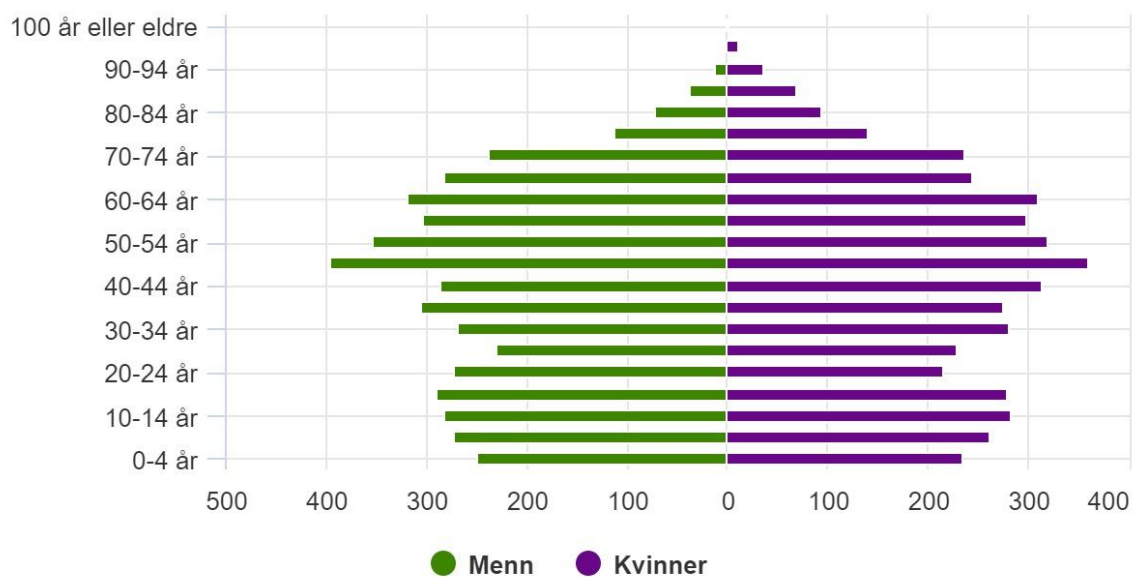
1 Samfunnsutvikling

Demografi

Vi er per 4. kvartal 2017 9065 innbyggere i Lunner kommune. Den gjennomsnittlige årlige befolkningsveksten i perioden 2000-2015 var på 0,57 %. Lunner har over tid hatt et fødselsoverskudd. Det vil si at antall fødte er høyere enn antall døde og at vi har en ung befolkning.

Aldersfordeling

[per 1. januar]

Kilde: Folkemengde, Statistisk sentralbyrå

LUNNER KOMMUNE

Befolkningsframskrivingene beregner at Lunner vil ha 10 324 innbyggere i 2030 og 11 131 innbyggere i 2040. Befolkningsframskrivingene til 2030 viser at vi får noe økning i innbyggertallet i alle aldersgrupper, men med relativt mye høyere vekst i gruppen 67 år og eldre sammenlignet med aldersgruppen 18 - 67 år. Dette er en nasjonal trend.

Som Norge for øvrig, er vi avhengig av innvandringen for å oppnå befolkningsvekst. Ifølge SSB er 1091 av Lunner kommunes innbyggere innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Det utgjør 12,04 % av våre innbyggere, som er en stor gruppe. Integrering er derfor er viktig fokusområde.

En ung befolkning utfordrer kommunen til å bidra til å tilrettelegge for rekruttering av lærlinger og praksisplasser. En økning i de eldre aldersgruppene utfordrer oss også til å blant annet satse på velferdsteknologi og arbeide strategisk med kompetanseplanlegging.

Folkehelse

Å jobbe systematisk med folkehelse skal bidra til å øke livskvaliteten for innbyggerne og gi dem helsegevinster som bidrar til å redusere bruken av de offentlige tjenestene. I Lunner kommunes oversikt over helsetilstanden i befolkningen (kommunestyresak 20/16), blir det blir pekt på tre satsingsområder/hovedutfordringer for en bedre folkehelse i Lunner kommune

- barn og vekt
- psykisk helse, - barn, unge og eldre
- bruk av rusmidler og tobakk

Tettstedsutvikling

Behovene i samfunnet skaper en økt etterspørsel etter boligområder tett ved arbeidsplassene, kommunikasjonsknutepunktene, servicetilbudet og kultur- og fritidsaktivitetene. Dette letter hverdagen for innbyggerne som både skal arbeide, ta seg av familien og delta i samfunnsaktiviteter samtidig som det reduserer behovet for bruk av privatbilen. En god tettstedsutvikling skal bidra til at vi kan ta vare på dyrka og dyrkbar jord i kommunen vår. Dette kan vi gjøre ved å ha en effektiv arealutnyttelse og fortette områder som allerede er bygd ut. Attraktive tettsteder betyr også mye for næringsutvikling og konkurransekraft.

I Lunner er det gjennomført store strukturendringer rent faktisk og gjennom planverk de senere årene. I gjeldende kommuneplan og i regional plan for Hadeland i 2015, er det to tettsteder som er viet stor plass til utvikling, nemlig Harestua og Roa. På Harestua gjennomføres det planer for sentrumsområde, og på Roa, som er et sentralt regionalt kommunikasjonsknutepunkt, er det gjennomført et stedsutviklingsprosjekt som i 2018 skal videreføres i en områderegeringsplan. Det planlegges også etterbruk av hele Frøystadområdet. Ny rv4 ved Sand vil gi oss en kryssløsning med tilkøpling direkte ned mot en ny skystasjon og Garveriet.

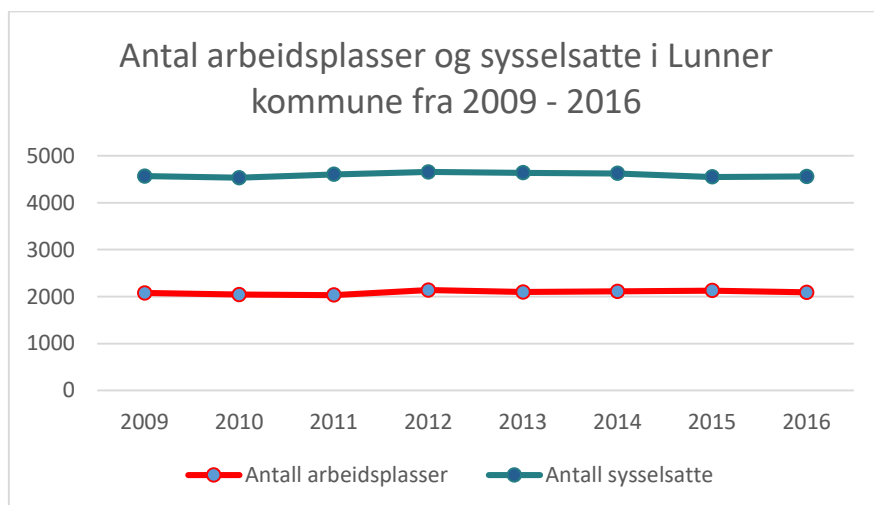

LUNNER KOMMUNE

Næringsutvikling

Strategisk næringsplan ble vedtatt i oktober 2013. Planen tydeliggjør kommunen sin satsing på næringslivet og den er et styringsdokument for Lunner næringsforum og administrasjonen. Planen inneholder 41 tiltak. Av disse er $\frac{3}{4}$ gjennomført. Det lages i 2018 en felles næringsstrategi for Lunner og Gran.

Lunner kommune er, og vil fortsette å være en pendlerkommune og ha handelslekkasje. Figuren under viser at vi har et stort underskudd på arbeidsplasser i forhold til antall sysselsatte.

I Lunner har vi arbeidsplassdekning på ca. 45 %. Det vil si at det er langt flere som pendler fra kommunen enn de som pendler til kommunen. Av pendlerne er det 47 % som pendler til nabokommunene Gran og Jevnaker, mens 40 % pendler sørover mot osloregionen. Tabellen nedenfor viser at det er færre som pendler sørover nå, enn det var i år 2000.

	Pendlingsretning							
	Sørover - Osloregionen		Vestover - Ringerike/Hole		Hadelandskommunene		Østover- Gardermoen	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Lunner 2000	2129	48 %	92	2 %	1998	45 %	32	0.8%
Lunner 2017	1848	40,50 %	146	3 %	2137	47 %	136	3 %

Mange av innbyggerne sine private og offentlige tjenestetilbud er lagt til Gran sentrum. Sett i et regionalt perspektiv er det å understøtte regionsenteret bra og det bidrar til større næringsvekst og nye attraktive arbeidsplasser på Hadeland. Samtidig må Lunner ta grep som gjør at virksomhetene etablerer seg her og gi muligheter for bedrifter til å

LUNNER KOMMUNE

videreutvikle seg her. Det å utvikle attraktive tettsteder med avgrensede sentrumsområder er viktig arbeid for lokal næringsutvikling.

Landbruk

Landbruket i Lunner er i endring, som i resten av landet. Nedgangen i antall brukere går i samme tempo i Lunner som i Oppland og i landet for øvrig, ca. 10 % nedgang i perioden 2010 - 2015 (for Hadeland er nedgangen svakere, ca. 5 %). For husdyrholdet er bildet mer nyansert. Mjølkeproduksjonen er synkende, mens det er økning for sau og ammeku. I Lunner er nedgangen i antallet mjølkekuer og oppgangen i antallet sauer, prosentvis større enn i landet for øvrig.

Det er et nasjonalt mål om å øke den norske matproduksjon med 20 % i løpet av de neste 20 årene. Det er en utfordring å opprettholde Lunnens relative andel av denne produksjonen og opprettholde sysselsettingen i landbruket totalt (summen av tradisjonelt landbruk og tilleggsnæringer).

Det er også en utfordring å opprettholde landbruket sine produksjonsarealer. Det er utbyggingspress på dyrket mark, rundt Lunner og Roa. I Mylla- og Sveaområdet er det press på omdisponering av produktive skogarealer i forbindelse med ønsker om nye hytteområder. Vi må følge opp den nasjonale jordvernstrategien i kommunen, slik at Stortinget sitt mål, vedtatt den 8.12.2015, om at årlig omdisponering av dyrket jord skal være mindre enn 4.000 dekar innen 2020 blir nådd.

Overordnet infrastruktur (Kommunikasjon/bredbånd)

Gjennomgangstrafikken, det vil si trafikken hvor reisen hverken begynner eller slutter på Hadeland, utgjør om lag 7 % av all trafikk på Hadeland. 68 % av trafikken er ren lokaltrafikk som både starter og slutter på Hadeland. Rv4 blir bygd ut til firefelts veg mellom Roa og Jaren. Dette er den klart mest trafikkerte vegstrekningen i kommunen, med en årsdøgntrafikk (ÅDT) på over 12.000 kjøretøy sør for Gran sentrum. I Nittedal skal «kollektivkonseptet» bli lagt til grunn ved utbygging av rv4. Dette innebærer å utbedre eksisterende trasé og tilrettelegge for å øke kollektivtransporten. E16 blir bygd i ny trase mellom Olimb og Eggemoen i Jevnaker og Ringerike kommuner.

Det er bygd ut noe gang- og sykkelveger i tilknytning til tettstedene og i nærheten av skolene. Det mangler et sammenhengende gang- og sykkelvegnett mellom tettstedene. Også i nærområdene til enkelte skoler er gang- og sykkelvegtilbudet mangelfullt.

Togtilbudet på Gjøvikbanen baserer seg i stor grad på pendling til Oslo-området, med vekt på avganger mot Oslo på morgenen og fra Oslo på ettermiddagen/kvelden. Tilbudet er ikke godt egnet for å pendle nordover.

Busstilbudet blir styrt av Oppland fylkeskommune. De fleste interne rutene er basert på behovet for skoleskyss. Den viktigste interne bussruten for arbeidsreisene er ruta mellom Harestua og Brandbu, via Mohagen industriområde. Det er i tillegg noen region- og serviceruter for handlende og langruter for pendlere (Landekspressen) - disse er nå under press. Rutetilbudet på kveldstid og i helger er dårlig, noe som medfører stor avhengighet

LUNNER KOMMUNE

av privatbil. Det går flybuss fra Ringerike til Gardermoen som har stoppested på Roa. Denne er ikke en del av fylkeskommunen sitt kollektivsystem og korresponderer dårlig med øvrige bussruter.

Kommunikasjon innebærer også digital infrastruktur. Dette er en viktig forutsetning for god utvikling både innenfor næring, kompetanse og omstilling. Det er bygd ut fibernett i de mest sentrale strøkene i kommunen, mens det er basert på trådløst nett eller ADSL i øvrige områder. Hadelandskommunene har fått 15 millioner til utbygging av bredbånd. I Lunner er områdene Vestbygda på Harestua, Hallum, Grindvoll, Råstad, Nordre Oppdalen og Søndre Oppdalen prioriterte utbyggingsområder. Utbyggingen skal etter planen starte høsten 2016. 4G mobilnett er under utbygging og dekker i dag enkelte områder.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap er et stadig viktigere samfunnstema.

Kommunestyret vedtok i juni 2012 Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) for Hadeland. Denne analysen identifiserer hvilke forebyggende tiltak som vi bør iverksette for å redusere sannsynligheten for at uønskede hendelser skal skje og avhjelpende tiltak for å begrense konsekvensene dersom det allikevel skulle skje. Vi må revidere ROS-analysen i 2016. Dette skjer i et samarbeid med Gran kommune.

Ros-analysen et godt grunnlag for beredskapsplanene. Lunner kommune har et oppdatert planverk med generelle beredskapsplaner og fagplaner innen sektorer som helse og teknisk. Vi gjennomfører jevnlig øvelser.

2 Kommuneorganisasjon

Kommunesektoren står overfor store utfordringer framover. Disse handler om å møte den demografiske utviklingen og innbyggernes behov for velferdstjenester. Kommunesektoren må rekruttere og beholde relevant og kompetent arbeidskraft, og samtidig bidra til fornyelse av tjenester og arbeidsformer. Det handler om å se og bruke medarbeidernes potensiale best mulig, blant annet gjennom å sørge for høyt nærvær, heltidskultur og medarbeidere som bruker og utvikler sin kompetanse og blir i jobben. God ledelse er avgjørende for dette.

God ledelse handler om å vise gjennomføringskraft, mestre styring, være tydelig i rollen som leder og legge til rette for mestring og motivasjon hos medarbeiderne. God ledelse handler også om å bygge kultur for nyskaping og læring, godt arbeidsmiljø og høy etisk bevissthet.

Demografi:

- Ung befolkning i kommunen, fødselsoverskudd
 - det utfordrer kommunen til å bidra til å tilrettelegge for rekruttering av lærlinger, praksisplasser.
- Økende andel innvandrere og flyktninger - integrering blir et viktig fokusområde

LUNNER KOMMUNE

- Livsfaser - pendlere - livsfasepolitikk - være fleksible til arbeidstid og tilpasses til ansattes behov
- Økning i de eldre aldersgrupper
 - Satse på velferdsteknologi
 - Strategisk kompetanseplanlegging

Folkehelse:

Med utgangspunkt i folkehelseprofilen for Lunner og oversikten over faktorer som påvirker helsetilstanden til befolkningen pekes det på:

- Fysisk helse, vekt og aktivitet. Forholdet mellom kosthold og aktivitet gir utslag på flere områder. Vektproblemer påvirker mange helsefaktorer, og et generelt lavere aktivitetsnivå øker denne problematikken. Dette gjør vi ved å
 - tilrettelegge for og oppfordre ansatte til å gå/sykle til jobb gjennom fleksibel arbeidstid
 - ha bedriftsmedlemskap i for eksempel treningsentre
 - premiere deltakere i 20 mila
- Aktiv ruspolitikk
 - Null toleranse for bruk av ulovlige rusmidler
 - AKAN
 - Økende tendens til skjult misbruk inklusive spilleavhengighet Kompetanse og yrkesliv
- Yrkeslivet er i rask og uoversiktlig endring.
 - Den teknologiske utvikling utfordrer kommuneorganisasjonen med at innbyggere og ansattes behov er stadig i endring
 - Unge må sikres nødvendig grunnkompetanse for å møte framtidens krav innen utdanning og yrkesliv
- Arbeidsløsheten er økende. Å ha et arbeide eller en aktivitet å gå til er en helsefremmende faktor som forebygger «utenforskap»
 - Kommunen som den største arbeidsgiver i bygda, må tilrettelegge for inkludering og integrering
- Ansatte i egen organisasjon må sikres oppdatering og videreutdanning for å kunne mestre nye utfordringer innen eget fagfelt.
 - Livslang læring - læring og kompetanseutvikling i hele yrkeskarrieren
- Språk kan være et hinder for personer som har stor arbeidsevne og vilje.
 - Vi bruker et språk som alle forstår

3 Kultur og frivillighet

Kultur og frivillighet er viktig i kommunens folkehelse- og inkluderingsarbeid. Kommunen vokser og det er et mål at den skal fortsette å vokse. Kommunen har og vil fortsette å få en økende andel innvandrere og flyktninger. Inkludering er derfor et viktig satsningsområde. Et tett samarbeid med kultur, lag, organisasjoner og andre frivillige, er avgjørende for å lykkes med inkludering og integrering. Dette gjelder både for inkludering av fremmedkulturelle, men også andre innflyttere og alle innbyggere i kommunen.

LUNNER KOMMUNE

En økende andel eldre stiller økte krav til utforming av informasjon, tilgjengelighet og universelt utformede anlegg og møteplasser. Å arbeide med tilrettelegging uavhengig av kjønn, alder, etnisitet og sosial bakgrunn blir viktig.

I kommunens folkehelseprofil pekes det på utfordringer innenfor vekt, fysisk aktivitet, barn og unges psykiske helse og alkoholforbruk og rus. Satsing på kultur og frivillighet kan være med på å forebygge flere av disse utfordringene.

Utenforskap fra kultur- og friluftsliv rammer oftere og i større grad befolkningsgrupper med flere og sammensatte utfordringer i hverdagen. Dette krever at kommunen selv har et sterkere fokus på tiltak for utjevning og like muligheter, men betinger og at frivilligheten utfordres og inspireres til et slikt fokus.

Frivilligheten er i endring og det er en trend at medlemstall i organisasjoner går ned. Utviklingen går også i retning av støttemedlemskap, heller enn aktivt engasjement. Oppslutningen om de frivillige organisasjonenes arbeid er likevel stor, og mange ønsker å være frivillige. Mange av de frivillige ønsker å utføre en aktivitet uten å være medlem av en organisasjon. Individuell selvrealisering ser i større grad ut til å være kjernen i vår tids frivillighet. Den har en mindre forpliktende og tidkrevende form, hvor engasjementet ikke er mindre langsiktig.

Framtidens utfordringer innen velferd, oppvekst og integrering krever et tettere samarbeid med frivilligheten. Kommunen må utfordre og inspirere lokale frivillige lag og organisasjoner til å delta i utviklingen av nye tjenester som tilskudd og alternativ til tradisjonelle tjenester.

I 2016 tok kommunen i bruk "Tilskuddsportalen". "Tilskuddsportalen" er en informasjonstjeneste for aktivt arbeid med tilskudd. Her kan kommunen, lag og foreninger få oversikt over mulige tilskudd for sin aktivitet. Kulturkontoret for Lunner og Gran bærer lisenskostnaden, Frivilligsentralen bistår lag og foreninger i å bruke den.

4 Oppvekst

Demografi:

- Ung befolkning i kommunen - gode oppvekstarenaer og effektive og gode tiltak rettet mot denne gruppen må ha prioritet
- Kommunen vil på sikt oppleve befolkningsvekst spesielt sør i bygda. Dette vil skape kapasitetsutfordringer innen tjenestene. Samtidig er det mangel på barnehageplasser nord i bygda.
 - Harestua skole får kapasitetsutfordringer for skole/SFO
 - På lang sikt utfordres også bhg-kapasitet i Harestuaområdet
 - Barnehagebehovet på Grua vil øke på relativt kort sikt. Planer for utbygging finnes.
 - I Roa-området er det ingen ledig kapasitet og det foreligger ingen planer for økning av kapasiteten.
- Økende andel innvandrere og flyktninger - integrering blir et viktig fokusområde.

LUNNER KOMMUNE

- Bosetning i bestemte områder skaper utfordringer med opphopning av minoritetsspråklige barn i noen barnehager og skoler i kommunen
- Det er en utfordring å lykkes med utdanning og yrkeskvalifisering - spesielt for de med liten eller ingen utdanning fra hjemlandet.
- Boligpolitisk handlingsplan peker på utfordringer i boligmasse. Det er et stort behov for hybler og små, rimelige leiligheter.
- Kapasitetsutfordring knyttet til undervisningsrom i Voksenopplæringen
- Behov for økt kompetanse knyttet til minoritetsspråklige i alle tjenester.
- Pendling - tjenestetilbudet bør tilpasses deres behov.
 - Barnehageutredningen peker på muligheter for utvidet åpningstid i noen barnehager.
 - Utvidet åpningstid i SFO er ikke vurdert pr i dag.

Folkehelse:

Med utgangspunkt i folkehelseprofilen for Lunner og oversikten over faktorer som påvirker helsetilstanden til befolkningen pekes det på:

- Fysisk helse, vekt og aktivitet. Forholdet mellom kosthold og aktivitet gir utslag på flere områder. Vektproblemer påvirker mange helsefaktorer, og et generelt lavere aktivitetsnivå kan være med på å øke denne problematikken.
- Unges psykiske helse. Barn og ungdom strever med syn på seg selv og forventninger fra omverdenen - spesielt i forhold til skoleprestasjoner, sosiale medier og sterkt fokus på kropp og utseende.
- Barneverntjenesten har i økende grad kontakt med barn som samtidig har behov for helseoppfølging for psykiske helseproblemer. Tilfanget av saker hvor foreldre har psykiske helseproblemer, gjerne i kombinasjon med rusmiddelproblematikk er også økende.
- Ungdata-undersøkelsen viser at få barn opplever vold hjemme, men mange rapporterer om krangler og konflikter mellom foreldre. Barnevernet får mange saker med høyt konfliktnivå mellom foreldre.
- Mobbing forekommer også i våre skoler og barnehager og det er hele tiden behov for å sikre at en har gode tiltak som forebygger og avdekker denne problematikken.

Med en økende andel minoritetsspråklige er det viktig å se på folkehelseutfordringer i disse gruppene. De utgjør en liten andel av befolkningen og fanges ikke opp i folkehelseprofilen:

- Utfordringer med psykisk helse er ofte tabubelagt blant flyktninger, samtidig som man vet at de kan ha opplevd traumatiske hendelser og ha bekymringer rundt familiens sikkerhet.
- Fysisk aktivitet er lite utbredt i noen grupper blant flyktninger, særlig blant kvinnene.
- Utfordringer med kjønnslemlestelse forekommer også blant flyktninger i vår kommune
- Tannhelse er en større utfordring blant flyktninger enn befolkningen ellers.

LUNNER KOMMUNE

Kompetanse og yrkesliv:

- Yrkeslivet er i rask og uoversiktlig endring. Barn og ungdom må sikres nødvendig grunnkompetanse for å møte framtidens krav innen utdanning og yrkesliv.
- Noen unge faller ut av videregående skole. I dagens utdannings- og arbeidsmarked vil disse ha store vansker med å komme videre i utdanning eller få arbeid.
- Arbeidsløsheten er økende. Å ha et arbeide eller en aktivitet å gå til, er en helsefremmende faktor som forebygger “utenforskap”.
- Ansatte i egen organisasjon må sikres oppdatering og videreutdanning for å kunne mestre nye utfordringer innen eget fagfelt.
- Det er en utfordring at mange flyktninger er ufaglærte, samtidig som arbeidsmarkedet har lite behov for ufaglært arbeidskraft.
- Mange flyktninger har stor arbeidsevne og vilje, men utfordringer med språk er et hinder for deltakelse i arbeidslivet.

5 Omsorg

Utviklingstrekk for området:

Demografi:

- En markant økning i antall eldre fra 2020
- Rekrutteringsutfordring, eldre arbeidstakere

Morgendagens omsorg:

- Omsorgstjenesten må gjennom store endringer for å imøtekomme morgendagens behov for tjenester. Man må utvikle tjenesten slik at man kan gi faglig forsvarlig gode tjenester til flere med færre ressurser.
- Økt fokus på forebygging
- Frivillig innsats blir vesentlig
- Bruk av velferdsteknologi - med fokus på hva innbyggerne kan skaffe selv og hva omsorgstjenesten kan bidra med
- Mer ansvar og flere oppgaver legges over på kommunehelsetjenesten

Helsemessige utfordringer / folkehelse:

- Økning i antall personer med demenslidelser
- Økning i personer med helseutfordring knyttet til psykiske lidelser og/eller rus
- Ensomhet blant eldre
- Flere eldre gir flere sykdommer og helseutfordringer generelt
- Økende grad av sykdom knyttet til livsstil

Kompetansekrav for fremtiden:

- Grunnopplæring innenfor sykepleie, vernepleie og helsefag
- Fokus på spesialkompetanse (demens, psykisk helsearbeid, rehabilitering, ernæring og diabetes)
- Kompetansebehov innenfor området IKT - behov for bedre datakunnskaper generelt, og kunnskap om elektroniske systemer, eks. elektronisk pasientjournal, helsenett og velferdsteknologiløsninger

LUNNER KOMMUNE

- Økt behov for kunnskap og iverksettelse av mer avansert medisinsk utstyr i kommunehelsetjenesten
- Behov for kunnskap om hverdagsmestring og økt egenomsorg

6 Klima, infrastruktur, miljø og eiendom (KIME)

Utviklingstrekk for området:

Innenfor Klima og miljø er det store utfordringer globalt, men mange av utfordringene må løses lokalt. I de to regionale planene, Regional plan for klima- og energi i Oppland 2013-2024 og Regional plan for Hadeland 2015-2021 omtales viktige satsningsområder og utfordringer.

Bærekraftig areal- og samfunnsplanlegging gjør seg stadig mer gjeldende i nasjonale og regionale føringer for kommuner i kraft av deres rolle som lokal samfunnsutvikler og tjenesteyter.

Utbygging av nye boliger bør skje fortrinnsvis i tilknytning til tettstedene i Lunner og dermed i tilknytning til kollektivtilbudet. En slik utbygging fører til at flere og flere kan benytte kollektivtransport og på den måten redusere utslipp av klimagasser. Utvikling av kollektivtilbudet er aktuelt, blant annet bussløsninger fra spredtbygde strøk til togstasjoner og sentrale bussholdeplasser. I tillegg er det et økt behov for parkeringsplasser ved kollektivknutepunkt for å gjøre det enkelt for folk å velge kollektivt.

Mange norske kommuner har allerede erfaringer med hvordan mer ekstremvær som følge av klimaendringer skaper utfordringer lokalt. Klimatilpasning tvinger seg derfor fram som en sentral del av kommunens oppgave som planmyndighet, og vil kreve en helhetlig tilnærming med tverrfaglig forståelse og samhandling.

Omstillingen til et bærekraftig samfunn og næringsliv vil være krevende, men vil også by på muligheter. Rapporten The New Climate Economy (2015) beskriver hvordan teknologiutvikling, innovasjon og investeringer i effektive lavutslippsløsninger kan skape nye muligheter for bedre vekst, flere arbeidsplasser, økt selskapsfortjeneste og økonomisk utvikling. Rapporten viser at det er store muligheter for klimavennlig vekst innen særlig tre hovedområder av den globale økonomien: byer, landbruk og energibruk.

Når det gjelder avfallshåndtering, kan det være aktuelt å innføre kildesortering for hytter for å øke sorteringsgraden. I nye boligfelt og eventuelt hyttefelt, bør det vurderes å legge opp til løsninger for avfallssortering som ligger nedgravd, kun med lokk oppå bakken. Dette er ofte en estetisk bedre løsning og kan gjøre at tømming også blir enklere å utføre.

Lunner kommune er sertifisert som trafiksikker kommune. Det innebærer blant annet at skoler og barnehager har retningslinjer for trafiksikkerhet.

Lunner kommune brukte i 2015 ca. 4,6 mill. kroner til skoleskyss. Trafiksikkerhetstiltak vil kunne gi uttelling i forhold til klima og energi, skoleskyss og folkehelse. Framtidig utbygging bør i tillegg lokaliseres slik at elever kan gå til skolen og til fritidsaktiviteter.

LUNNER KOMMUNE

Boligbygging må også ta hensyn til at en får nærhet til offentlig kommunikasjon og arbeidsplasser.

Offentlige uterom har i liten grad blitt prioritert i Lunner kommune. Det vil aktualiseres i forhold til framtidig tettstedsutvikling. Ved nye prosjekter vil utearealer bli planlagt i tilknytning til bygg.